ด่วนที่สุด

ที่ อต ๐๐๒๓.๖/ว ๖๐๐

ศาลากลางจังหวัดอุตรดิตถ์
ถนนประชานิมิตร อต ๕๓๐๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอแจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ และนายกเทศมนตรีเมืองอุตรดิตถ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๙.๓/ว ๕๗๒ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดอุตรดิตถ์ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าคณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ แนะนำให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ เข็ม ทุกการตั้งครรภ์เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนจากแม่สู่ลูก ส่งผลต่อการป้องกันโรคไอกรนในเด็กทารกที่ยังไม่สามารถรับวัคซีนตามเกณฑ์ที่กำหนด และตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง ประกาศขอบเขตของบริการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ระบุให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ ครั้ง ถือเป็นสิทธิประโยชน์ของหญิงตั้งครรภ์ที่ต้องได้รับ ในการนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงขอความร่วมมือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ

จังหวัดอุตรดิตถ์พิจารณาแล้ว จึงขอแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและดำเนินการตามแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และขอให้เน้นย้ำสถานพยาบาล หรือหน่วยบริการในระดับพื้นที่ให้ความร่วมมือและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์ https://shorturl.asia/gF๘a๑ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสหวิช อภิชัยวิศรุตกุล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ
โทร. ๐-๕๕๔๐-๓๐๐๘ ต่อ ๓
ผู้ประสานงาน นายภูวนาถ สุนิล ๐๘-๗๘๔๓-๘๗๗๒

สำนักงานส่งเสริมการบกครองท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์
เลขที่รับ 1024
วันที่ 06 ก.พ. 2567
เวลา

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๙.๓/ว ๕๗๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง ขอแจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๓/๒๑๑๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้แจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า กระทรวงสาธารณสุข โดยคณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ แนะนำให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ เข็ม ทุกการตั้งครรภ์เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนจากแม่สู่ลูก ส่งผลต่อการป้องกันโรคไอกรนในเด็กทารกที่ยังไม่สามารถรับวัคซีนตามเกณฑ์ที่กำหนด และตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง ประกาศขอบเขตของบริการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ระบุให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ ครั้ง ถือเป็นสิทธิประโยชน์ของหญิงตั้งครรภ์ที่ต้องได้รับ ในการนี้ กระทรวงมหาดไทยจึงขอความร่วมมือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความสอดคล้อง และมีประสิทธิภาพ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์บริการสาธารณสุข และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในสังกัด ดำเนินการตามแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ทั้งนี้ ดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์ https://shorturl.asia/gF8a1 หรือ QR – Code ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิรพันธ์ ศรีกงพลี)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
กลุ่มงานป้องกันโรค
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๗ / ๐๘ ๑๑๗๔ ๓๗๓๘
ผู้ประสานงาน นางสาวรัตนาภรณ์ สองแก้ว / ว่าที่ร้อยตรี สันติ สาตร์ช่วง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 4990
วันที่ 31 ม.ค. 2567
เวลา

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักนโยบายและแผน โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๙

ที่ มท ๐๒๑๑.๓/๒๑๑๐ **วันที่** ๒๙ มกราคม ๒๕๖๗

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
เลขรับ 309
วันที่ 31 ม.ค. 2567
เวลา 15.36 น.

เรื่อง ขอแจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ได้รับแจ้งจากกระทรวงสาธารณสุขว่า คณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ แนะนำให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ เข็ม ทุกการตั้งครรภ์ เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนจากแม่สู่ลูก ส่งผลต่อการป้องกันโรคไอกรนในเด็กทารกที่ยังไม่สามารถรับวัคซีนตามเกณฑ์ที่กำหนด และประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง ประกาศขอบเขตของบริการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ระบุให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ ครั้ง ถือเป็นสิทธิประโยชน์ของหญิงตั้งครรภ์ที่ต้องได้รับ กระทรวงสาธารณสุขจึงขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยแจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๔๑๐.๑๒/ว ๒๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗ ที่ส่งมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามแนวทางการให้วัคซีนโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ มีความถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ได้มีหนังสือแจ้งเน้นย้ำจังหวัดทุกจังหวัดดำเนินการด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กพด.สนผ.สป.
เลขรับที่ 100
วันที่ 19 ม.ค.67

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 19 ม.ค. 2567
เลขรับ 2884
เวลา

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๔๑๐.๑๒/ว ๒๕

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๗

สำนักงานโครงการและแผน สป.
วันที่ 19 ม.ค. 2567
เลขรับที่ 650
เวลา 15.29 น.

เรื่อง ขอแจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานแผน สป. สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ตามที่คณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ แนะนำให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ เข็ม ทุกการตั้งครรภ์ เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนจากแม่สู่ลูก ส่งผลต่อการป้องกันโรคไอกรนในเด็กทารกที่ยังไม่สามารถรับวัคซีนตามเกณฑ์ที่กำหนด และตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง ประกาศขอบเขตของบริการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ระบุให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ ครั้ง ถือเป็นสิทธิประโยชน์ของหญิงตั้งครรภ์ที่ต้องได้รับ นั้น

กระทรวงสาธารณสุข ขอแจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลดเอกสารทางเว็บไซต์ https://ddc.moph.go.th/dcd/journal_detail.php?publish=15185 หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงศธร พอกเพิ่มดี)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค
กองโรคติดต่อทั่วไป
โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๓๑๙๖ - ๗
โทรสาร –
สำเนาส่ง อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

แนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

คำนำ

โรคไอกรนเป็นโรคติดเชื้อที่พบบ่อยในเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 1 ปี จากข้อมูลระบาดวิทยาของโรคไอกรน พบว่าแนวโน้มของผู้ป่วยรายงานโรคไอกรนเพิ่มสูงขึ้น ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กเล็ก โดยเฉพาะในเด็กอายุต่ำกว่า 6 เดือน ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ยังไม่ได้รับหรือได้รับวัคซีนที่มีส่วนประกอบของโรคไอกรนไม่ครบถ้วน สำหรับการป้องกันโรคไอกรนในเด็กเล็กนั้น มาตรการหนึ่งที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ คือ การให้วัคซีนที่มีส่วนประกอบของโรคไอกรน (Tdap หรือ ap) แก่หญิงตั้งครรภ์ เพื่อให้ภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนที่แม่สร้างขึ้นถ่ายทอดไปสู่ทารกในครรภ์ ทำให้ทารกที่คลอดออกมามีภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนโดยเฉพาะในช่วง 6 เดือนแรกของชีวิต

คณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ จึงมีคำแนะนำให้วัคซีนไอกรน ในหญิงตั้งครรภ์ สำหรับแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ โดยให้วัคซีน aP จำนวน 1 เข็ม ทุกการตั้งครรภ์ อายุครรภ์ที่แนะนำ 20 – 32 สัปดาห์ เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนจากแม่สู่ลูก และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้สนับสนุนวัคซีน aP ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ เป็นสิทธิประโยชน์ของหญิงตั้งครรภ์ที่จะได้รับ ตั้งแต่ปี 2567 เป็นต้นไป

กรมควบคุมโรค จึงได้จัดทำแนวทางการให้วัคซีนไอกรนในหญิงตั้งครรภ์ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงาน ไปในทิศทางเดียวกัน สามารถประสานงานในแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพต่อไป

กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค

มกราคม 2567

สารบัญ

คำนำ ..... ก
ความรู้เบื้องต้นโรคไอกรน 1
วัคซีนไอกรน 1
กลุ่มเป้าหมายและคำแนะนำการให้วัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์ 2
รูปแบบการดำเนินงาน 3
การบริหารจัดการวัคซีน 3
การให้บริการวัคซีน aP ในกลุ่มเป้าหมาย 4
คำถามที่พบบ่อย 6
ภาคผนวก 8
ภาคผนวก 1 แบบฟอร์มใบเบิกวัคซีน (ว. 3/1) 9
ภาคผนวก 2 ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลการได้รับวัคซีนในสมุดสุภาพแม่และเด็ก 10
ภาคผนวก 3 ตัวอย่างทะเบียนติดตามการได้รับวัคซีนไอกรน ในหญิงตั้งครรภ์ 11
ภาคผนวก 4 เอกสารกำกับยา (ภาษาไทย) Pertagen® 12
ภาคผนวก 5 รายละเอียดบรรจุภัณฑ์วัคซีน aP ชื่อทางการค้า Pertagen® 13

[redacted]

โรคไอกรนเป็นโรคติดเชื้อทางระบบทางเดินหายใจ มีสาเหตุจากเชื้อ *Bordetella pertussis* ซึ่งเป็นแบคทีเรียที่ก่อโรคในคนเท่านั้น มักก่อให้เกิดอาการรุนแรงในเด็กเล็ก โดยเฉพาะเด็กที่อายุต่ำกว่า 1 ปี ติดต่อโดยการสัมผัสกับละอองเสมหะของผู้ป่วย สำหรับเด็กที่ป่วยเป็นโรคไอกรนจะเริ่มมีอาการคล้ายกับโรคหวัดธรรมดา คือ มีน้ำมูก อาจมีไข้ต่ำๆ ตาแดง น้ำตาไหล และไอ ที่มีลักษณะพิเศษ คือ ไอถี่ ๆ ติดกันเป็นชุด 5 - 10 ครั้ง ตามด้วยการหายใจเข้าอย่างแรงจนเกิดเสียงวู้ป (whoop) บางครั้งเด็กจะไอจนมีอาการหน้าเขียวเพราะหายใจไม่ทัน โดยเฉพาะในเด็กเล็กอายุน้อยกว่า 6 เดือน จะพบอาการหน้าเขียวได้บ่อย และบางครั้งมีการหยุดหายใจร่วมด้วย การรักษาโรคไอกรนในระยะเริ่มต้นนั้นสามารถทำได้โดยการใช้ยาปฏิชีวนะ เพื่อช่วยให้ความรุนแรงของโรค แต่ถ้าพบผู้ป่วยในระยะที่มีการไอเป็นชุด ๆ แล้ว การให้ยาจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความรุนแรงของโรคได้ แต่จะสามารถฆ่าเชื้อโรคที่มีอยู่ให้หมดไปได้ในระยะ 3 - 4 วัน ซึ่งช่วยลดการแพร่กระจายของเชื้อไอกรนได้ สำหรับการรักษาด้วยวิธีอื่นๆ นั้น จะเป็นการรักษาตามอาการ โดยให้ผู้ป่วยพักผ่อนดื่มน้ำอุ่น อยู่ในห้องที่มีอากาศถ่ายเทได้ดีหลีกเลี่ยงสาเหตุที่จะทำให้ ไอมากขึ้น เช่น การออกแรง ฝุ่นละออง ควันไฟควันบุหรี่ อากาศที่ร้อนหรือเย็นจัดเกินไป

จากข้อมูลการเฝ้าระวังโรคไอกรน ของกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบสถานการณ์โรคไอกรนมีแนวโน้มเริ่มสูงขึ้นตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา สำหรับปี 2566 เริ่มพบการระบาดโรคไอกรน ตั้งแต่ปลายเดือนสิงหาคม 2566 โดยพบอัตราป่วยสูงในเด็กอายุ 0 - 4 ปี และ 10 - 14 ปี ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์รับวัคซีน หรือยังได้รับวัคซีนไม่ครบ 3 เข็ม สำหรับเด็กโตซึ่งพบในผู้ที่มีประวัติได้รับวัคซีนที่น่าจะเกิดจากระดับภูมิต้านทานที่ลดลง โดยกลุ่มเสี่ยงต่อโรครุนแรง คือ เด็กอายุน้อยกว่า 1 ปี ภาวะแทรกซ้อนสำคัญที่พบ ได้แก่ ปอดอักเสบ extreme leukocytosis และมักพบการระบาดส่วนใหญ่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งมีความครอบคลุมการได้รับวัคซีนตามเกณฑ์ น้อยกว่า ร้อยละ 90

[redacted]

เป็นวัคซีนสำหรับป้องกันโรคไอกรน มีลักษณะเป็นยาน้ำแขวนตะกอนสีขาวขุ่น ปัจจุบันมีวัคซีน aP ที่ได้รับทะเบียนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ให้สามารถจำหน่ายและนำมาใช้ในประเทศไทย

ขนาดยาที่แนะนำ คือ 1 โดส ปริมาตร 0.5 มิลลิลิตร

ขนาดบรรจุ ขนาด 0.5 มิลลิลิตร แบบใช้ครั้งเดียว (single-dose) บรรจุในหลอดฉีดยาพร้อมใช้ (prefilled- syringe)

ข้อห้ามใช้

1. ห้ามฉีด ในผู้ที่มีความไวเกินหรือมีประวัติการแพ้รุนแรง ซึ่งอาจส่งผลคุกคามต่อชีวิต หลังฉีดวัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดอื่นๆ หรือส่วนประกอบอื่นๆ ในวัคซีน

2. ห้ามฉีด ในผู้ที่เคยมีอาการเจ็บป่วยทางสมองแบบไม่ทราบสาเหตุ ภายใน 7 วัน หลังจากฉีดวัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดอื่นๆ เช่นอาการโคม่า ชักเป็นระยะเวลานาน (prolonged seizures) หรือมีระดับความรู้สึกตัวลดลง

3. ห้ามฉีด ในผู้ที่มีอาการผิดปกติทางระบบประสาทระยะลุกลาม โรคลมชักที่ยังควบคุมอาการไม่ได้ หรืออาการผิดปกติทางสมองระยะลุกลาม

ข้อควรระวัง

1. ควรเลื่อนการฉีดออกไปในผู้ที่มีไข้สูงเฉียบพลัน

2. ควรระมัดระวังในผู้ที่มีประวัติการเกิดอาการไม่พึงประสงค์ ภายใน 48 ชั่วโมง หลังจากได้รับวัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดอื่นๆ เช่น มีไข้สูง (มากกว่า 40 องศาเซลเซียส) โดยไม่มีสาเหตุ มีอาการลมชัก ล้มฟุบหมดสติ (collapse) หรืออาการคล้ายกับภาวะช็อก (Shock-like state)

3. ระมัดระวังในผู้ที่มีอาการผิดปกติเกี่ยวกับระบบเลือด เกล็ดเลือดต่ำ (thrombocytopenia) หรือผู้ที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านการแข็งตัวของเลือด เนื่องจากอาจเกิดเลือดออกที่บริเวณที่ฉีด

4. ในผู้ที่ได้รับการรักษาด้วยยากดภูมิคุ้มกันหรือผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง ระดับการสร้างภูมิคุ้มกันภายหลังวัคซีนอาจลดลง ควรเลื่อนการให้วัคซีนไปหลังจากเสร็จสิ้นการรักษาหรือหายจากโรคภูมิคุ้มกันแล้ว อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องเรื้อรัง เช่น ผู้ที่ติดเชื้อ HIV ควรให้วัคซีน aP แม้ว่าอาจมีการตอบสนองทางภูมิคุ้มกันอย่างจำกัด

อาการไม่พึงประสงค์ภายหลังการได้รับวัคซีนที่อาจเกิดขึ้นได้

อาการไม่พึงประสงค์ที่พบบ่อย คือ อาการปวดบริเวณที่ฉีด และปฏิกิริยาในระบบทั่วร่างกาย ได้แก่ ปวดศรีษะ อ่อนเพลีย ปวดกล้ามเนื้อ เมื่อยล้าและปวดข้อ

การถ่ายทอดภูมิคุ้มกันจากแม่สู่ลูก

จากการศึกษาเรื่องอัตราการถ่ายทอดภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนจากแม่สู่ลูกในหญิงไทย ช่วงปี 2535-2539 พบว่า ระดับภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนในทารกแรกเกิดแปรผันตรงกับระดับภูมิคุ้มกันของมารดา โดยแม่ที่มีภูมิคุ้มกันระดับสูงสามารถถ่ายทอดภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนให้กับทารกได้ร้อยละ 88.5 เมื่อเทียบกับระดับระดับภูมิคุ้มกันที่แม่มีอยู่

กลุ่มเป้าหมายและคำแนะนำการให้วัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์

กลุ่มเป้าหมาย

หญิงตั้งครรภ์ทุกคน เพื่อให้ร่างกายของหญิงตั้งครรภ์สร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรน แล้วส่งต่อภูมิคุ้มกันไปยังทารกในครรภ์ เพื่อให้ทารกที่คลอดออกมามีภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรน

คำแนะนำการให้วัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์

คณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค **แนะนำให้วัคซีน aP จำนวน 1 เข็ม ทุกการตั้งครรภ์**

อายุครรภ์ที่แนะนำ 20 – 32 สัปดาห์ (ทั้งนี้สามารถให้ได้เมื่ออายุครรภ์ 16 สัปดาห์ ขึ้นไป) เพื่อให้ได้ระดับภูมิคุ้มกันถ่ายทอดไปยังลูก ควรให้วัคซีนอย่างน้อย 2 สัปดาห์ก่อนคลอด

ทั้งนี้การฉีดหลังอายุครรภ์ 32 สัปดาห์ ยังคงมีประโยชน์ในการลดการติดเชื้อเสียชีวิตจากไอกรนในทารกอายุขวบปีแรก

*สามารถใช้วัคซีนรวม Tdap/TdaP แทน วัคซีน dT + aP ได้ จำนวน 1 เข็ม ทุกการตั้งครรภ์ ตามอายุครรภ์ที่แนะนำของ aP (Tdap = วัคซีนรวมคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไร้เซลล์ แบบ acellular ; TdaP = วัคซีนรวมคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรนชนิดไร้เซลล์ แบบ recombinant)

รูปแบบการดำเนินงาน

ขอให้บริการวัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์ พร้อมกับการตรวจครรภ์คุณภาพตามกำหนดการของกระทรวงสาธารณสุข ในคลินิกฝากครรภ์ (ANC)

กลยุทธ์การจัดการวัคซีน

1. การเบิกจ่ายวัคซีน aP

1.1 คลังวัคซีนอำเภอ

ขอให้กลุ่มงานเภสัชกรรมของโรงพยาบาล ในฐานะคลังวัคซีนอำเภอ เบิกวัคซีน aP ผ่านระบบ VMI ขององค์การเภสัชกรรม ตามแนวทางที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพกำหนด

1.2 หน่วยบริการ

จัดทำข้อมูลการเบิกวัคซีน ว.3/1 รายเดือน ภาคผนวกที่ 1 และตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้อง ส่งให้สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และกลุ่มงานเภสัชกรรมของโรงพยาบาล ตามระบบการเบิกวัคซีนปกติของพื้นที่

2. การจัดเก็บวัคซีน

กำหนดให้เก็บวัคซีน aP ในตู้เย็นที่มีอุณหภูมิ +2 ถึง +8 องศาเซลเซียส ห้ามแช่แข็ง ห้ามโดนแสง โดยวัคซีนที่เปิดแล้วต้องใช้ให้หมดภายใน 8 ชั่วโมงหลังเปิดใช้

3. การจัดทำทะเบียนรับ-จ่ายวัคซีน

ให้คลังวัคซีนอำเภอและหน่วยบริการจัดทำทะเบียนรับจ่ายวัคซีน aP สำหรับหญิงตั้งครรภ์ ตามมาตรฐานงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

[redacted]

1. การเตรียมการก่อนให้บริการ

ประมาณการจำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่จะเข้ารับบริการ พร้อมเตรียมวัคซีน และวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการให้บริการ

2. การให้บริการวัคซีน

1. ในวันที่ให้บริการ ขอให้เจ้าหน้าที่เตรียมวัคซีน วัสดุอุปกรณ์ และเอกสารสำหรับบันทึกการให้บริการ เช่น สมุดสุขภาพแม่และเด็ก ทะเบียนการให้บริการ เป็นต้น ทั้งนี้ วัคซีนที่เตรียมไว้ให้บริการต้องอยู่ในระบบลูกโซ่ความเย็นที่ควบคุมอุณหภูมิ +2 ถึง +8 องศาเซลเซียส

2. จัดเตรียมความพร้อมวัสดุอุปกรณ์ และยาที่จำเป็นในการกู้ชีพ ให้พร้อมใช้ทันที รวมถึงระบบส่งต่อผู้ป่วย สำหรับกรณีการเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีน

3. ซักประวัติและตรวจสอบ มีข้อห้าม ข้อควรระวัง ในการได้รับวัคซีน aP ของหญิงตั้งครรภ์ หากพบว่าหญิงตั้งครรภ์มีข้อห้าม และข้อควรระวัง ขอให้ปรึกษาสูติแพทย์ก่อนให้วัคซีน

4. ชี้แจงข้อมูลการให้บริการวัคซีนแก่หญิงตั้งครรภ์ ให้ทราบถึงชนิดวัคซีนที่ได้รับ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการฉีดวัคซีน อาการภายหลังได้รับวัคซีนที่อาจเกิดขึ้นได้ และความรู้เบื้องต้นในการสังเกตและดูแลตนเองภายหลังได้รับวัคซีน

5. ก่อนฉีดวัคซีน ให้สังเกตลักษณะของวัคซีนที่ให้บริการ โดยวัคซีนต้องอยู่ในสภาพดี และไม่หมดอายุ

6. ฉีดวัคซีน aP ให้หญิงตั้งครรภ์ เข้าชั้นกล้ามเนื้อต้นแขน (Intramuscular)

7. บันทึกเลขที่ผลิต (Lot no.) ของวัคซีน aP ในทะเบียนให้บริการ เพื่อใช้ในการตรวจสอบและติดตามอาการภายหลังได้รับวัคซีนของผู้รับบริการ

8. สังเกตอาการของหญิงตั้งครรภ์อย่างน้อย 30 นาทีหลังได้รับวัคซีน โดยให้นั่งรออยู่บริเวณที่จัดไว้ให้ หากมีอาการผิดปกติรุนแรงให้ปฐมพยาบาลเบื้องต้นทันที และขอให้ดำเนินการเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนตามแนวทางของกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

3. การบันทึกข้อมูล

3.1 การบันทึกการให้บริการในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก

ในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กที่ใช้อยู่ปัจจุบัน ยังไม่มีการปรับเพิ่มชื่อวัคซีน ap ในหน้า "ประวัติหญิงตั้งครรภ์ปัจจุบัน" ขอให้เจ้าหน้าที่บันทึกชนิดวัคซีน และวันที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับวัคซีนในช่องที่เว้นว่างไว้สำหรับวัคซีนอื่น ๆ (ตัวอย่างตาม ภาคผนวกที่ 2) ทั้งนี้ ในอนาคตสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กดังกล่าวจะมีการปรับชื่อวัคซีนให้เป็นปัจจุบันต่อไป

3.2 การบันทึกการให้บริการในโปรแกรมบันทึกข้อมูลสุขภาพ

ขอให้หน่วยบริการบันทึกการให้บริการในรูปแบบ 43 แฟ้มมาตรฐานผ่านโปรแกรมบันทึกข้อมูลสุขภาพ เช่น JHCIS, HOSxP, Home C และ Med-Tech เป็นต้น โดยมีรหัสวัคซีน รหัส ICD-10-TM และรหัสส่งออก ดังนี้

ตารางที่ 1 ชื่อ รหัสวัคซีน และรหัสวินิจฉัย ICD-10-TM

ชื่อวัคซีน (ภาษาไทย)	ชื่อวัคซีน (ภาษาอังกฤษ)	รหัสวัคซีน	รหัส ICD-10-TM
ไอกรน ชนิดไร้เซลล์	aP	P41	Z23.7

หมายเหตุ ในกรณีที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับวัคซีนวัคซีนรวมคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไร้เซลล์ จากหน่วยบริการอื่นๆ สามารถบันทึกข้อมูลรหัสวัคซีน คือ T12 และ รหัส ICD-10-TM คือ Z27.1

4. การจัดทำรายงานผลปฏิบัติงานและรายงานความครอบคลุมการได้รับวัคซีน

4.1 การรายงานผลปฏิบัติงานการได้รับวัคซีน aP

ขอให้หน่วยบริการบันทึกการให้บริการวัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์ ลงในทะเบียนผู้มารับบริการ ซึ่งอาจเป็นทะเบียนแบบจัดทำเองหรือในโปรแกรมบันทึกข้อมูลสุขภาพ ให้ครบถ้วนถูกต้อง

4.2 การจัดทำรายงานความครอบคลุมการได้รับวัคซีนไอกรน

เนื่องจากโปรแกรมบันทึกข้อมูล ได้แก่ JHCIS และ HOSxP/HOSxP_PCU ยังไม่สามารถเรียกดูความครอบคลุมการได้รับวัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์ได้ ดังนั้นจึงขอให้หน่วยบริการจัดทำทะเบียนความครอบคลุมการได้รับวัคซีนสำหรับหญิงตั้งครรภ์ในพื้นที่ที่รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ ที่ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้ 1) ชื่อ-สกุล 2) วันที่ได้รับวัคซีน aP และ 3) อายุครรภ์ที่ได้รับวัคซีน aP (ภาคผนวกที่ 3) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ตารางที่ 2 เกณฑ์การพิจารณาความครบถ้วนของการได้รับวัคซีนไอกรน ในหญิงตั้งครรภ์

ประวัติการได้รับวัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์	เกณฑ์พิจารณา
ได้รับวัคซีน aP จำนวน 1 เข็ม	ผ่านเกณฑ์
ไม่ได้รับวัคซีน aP	ไม่ผ่านเกณฑ์

วิธีคำนวณความครอบคลุมการได้รับวัคซีนไอกรนในหญิงตั้งครรภ์ คำนวณ ได้จากสูตร

$$\text{อัตราความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนไอกรน} = \frac{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่คลอดแล้วที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบที่ได้รับวัคซีนไอกรน} / \times 100}{\text{จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่คลอดแล้วที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ}}$$

1) จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่คลอดแล้วที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ หมายถึง จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่คลอดแล้วในพื้นที่ที่รับผิดชอบที่อาศัยอยู่จริง (ข้อมูล 43 แฟ้ม ประเภทที่อยู่อาศัย type 1 และ 3)

2) จำนวนหญิงตั้งครรภ์ที่คลอดแล้วที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบที่ได้รับวัคซีนไอกรน หมายถึง จำนวนหญิงตั้งครรภ์ ในงวดที่รายงาน เฉพาะที่อาศัยอยู่จริงในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยบริการ ที่รายงานได้รับวัคซีนไอกรน 1 ครั้ง โดยไม่คำนึงว่าจะได้รับวัคซีนนี้จากหน่วยบริการใด (ทั้งที่หน่วยบริการเจ้าของพื้นที่และหน่วยบริการอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน)

หมายเหตุ ในกรณีที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับวัคซีนรวมคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ชนิดไร้เซลล์ จำนวน 1 เข็ม ในขณะตั้งครรภ์ ให้ถือว่า ได้รับวัคซีนไอกรน จำนวน 1 เข็ม และขอให้บันทึกความครอบคลุมการได้รับวัคซีนไอกรนของหญิงตั้งครรภ์ดังกล่าว

5. การติดตามผลการดำเนินงานในระบบฐานข้อมูลสุขภาพ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามผลการให้บริการวัคซีน และความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในระดับเขต จังหวัด และหน่วยบริการ ได้ในระบบคลังข้อมูลด้านการแพทย์และสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

คำถามที่พบบ่อย

ถาม: กรณีที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับวัคซีน aP ก่อนอายุครรภ์ 20 สัปดาห์ ดังนั้น ควรให้วัคซีน Tdap อีกครั้ง เมื่ออายุครรภ์ 20 สัปดาห์หรือไม่?

ตอบ: หากฉีดวัคซีน aP ในช่วงอายุครรภ์ 16 - 32 สัปดาห์ ถือว่าไม่จำเป็นต้องฉีดวัคซีน Tdap อีก เพราะในช่วงเวลาดังกล่าว ร่างกายแม่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันแล้วส่งต่อไปยังลูกได้

ถาม: กรณีที่หญิงตั้งครรภ์ฝากครรภ์ช้า หรือยังไม่ได้รับวัคซีน aP เมื่ออายุครรภ์ 32 สัปดาห์ ขึ้นไป จำเป็นต้องรับวัคซีน aP หรือไม่ อย่างไร

ตอบ: การฉีดวัคซีน aP ในหญิงตั้งครรภ์ หลังอายุครรภ์ 32 สัปดาห์ ยังคงมีประโยชน์ในการลดการติดเชื้อเสียชีวิตจากไอกรนในทารกอายุขวบปีแรก ทั้งนี้ ยังสามารถให้วัคซีนแก่หญิงตั้งครรภ์ จนถึงอายุครรภ์ อย่างน้อย 2 สัปดาห์ก่อนคลอด เพื่อให้ได้ระดับภูมิคุ้มกันถ่ายทอดไปยังลูก

ถาม: สามารถให้วัคซีน aP ในครั้งเดียวกันกับวัคซีนอื่น ๆ ได้หรือไม่?

ตอบ: สามารถให้วัคซีน aP พร้อมกับวัคซีนอื่นในวันเดียวกันได้ เช่น วัคซีนไข้หวัดใหญ่ แต่ควรฉีดวัคซีนคนละตำแหน่ง

ถาม: ภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนจะเกิดขึ้นเมื่อใดภายหลังจากได้รับวัคซีน aP

ตอบ: ภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนจะเกิดขึ้น 2 สัปดาห์ ภายหลังจากได้รับวัคซีน aP แต่กรณีที่หญิงตั้งครรภ์ได้รับวัคซีน aP น้อยกว่า 2 สัปดาห์ก่อนคลอด ทารกอาจได้รับภูมิจากมารดาไม่มากพอ แต่ยังมีประโยชน์ในการป้องกันโรคไอกรนในมารดาและลดการแพร่เชื้อจากมารดาไปยังทารกได้

ถาม: หากหญิงตั้งครรภ์เคยได้รับวัคซีนไอกรนมาแล้วในครรภ์ก่อน ดังนั้น ในการตั้งครรภ์ครั้งนี้ หญิงตั้งครรภ์จะต้องได้รับวัคซีน aP อีกครั้งในการตั้งครรภ์ครั้งนี้หรือไม่

ตอบ: ตามที่อนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค แนะนำให้วัคซีน aP จำนวน 1 เข็ม ทุกการตั้งครรภ์ ดังนั้น ในการตั้งครรภ์ครั้งนี้ จึงต้องได้รับวัคซีน aP ด้วย

ถาม: ทารกแรกเกิดสามารถฉีดวัคซีนป้องกันไอกรนได้หรือไม่

ตอบ: ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค กำหนดให้ทารกเข้ารับวัคซีนรวมคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก ไวรัสตับอักเสบบี และฮิบ เมื่ออายุ 2, 4 และ 6 เดือน ดังนั้น การให้วัคซีนไอกรนในหญิงตั้งครรภ์จึงมีความสำคัญเพื่อส่งต่อภูมิคุ้มกันจากแม่ไปสู่ลูก ก่อนอายุที่ทารกสามารถรับวัคซีนได้

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 แบบฟอร์มใบเบิกวัคซีน (ว. 3/1)

แบบฟอร์ม ว.3/1 (ปี 2567)

ที่.....

หน่วยบริการ (รพ.สต./ฝ่าย).....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอเบิกวัคซีนในงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาล.....

หน่วยบริการ (รพ.สต./ฝ่าย)..... ขอเบิกวัคซีนต่างๆ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	วัคซีน	ข้อมูลการเบิกวัคซีน เดือน.....				ผลการให้วัคซีนเดือน..... ที่ผ่านมา		
		เป้าหมาย (คน)	จำนวนวัคซีน (ขวด/หลอด)			จำนวนผู้รับบริการ (คน)	จำนวนวัคซีนที่เปิดใช้ (ขวด/หลอด)	อัตราสูญเสีย (ร้อยละ)
			ที่ต้องการใช้	ยอดคงเหลือยกมา	ที่ขอเบิก			
เด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี	1. BCG (10 doses)		-		-			
	2. HB (2 doses)		-		-			
	3.1 DTP-HB-Hib (10 doses)		-		-			
	3.2 DTP-HB-Hib (1 dose)		-		-			
	4. OPV (20 doses)		-		-			
	5. IPV (1 dose)		-		-			
	6. MMR (1 dose)		-		-			
	7. DTP (10 doses)		-		-			
	8.1 LAJE (1 dose)		-		-			
	8.2 JE เชื่อตาย (1 dose)		-		-			
	9. Rota (1 dose)		-		-			
นักเรียน ป.1 (เก็บตกในรายที่ได้ไม่ครบถ้วน)	10. MMR (1 dose)		-		-			
	11. BCG (10 doses)		-		-			
	12. OPV (20 doses)		-		-			
	13. dT (10 doses)		-		-			
	14. HB (2 doses)		-		-			
	15. LAJE (1 dose)		-		-			
	16. IPV (1 dose)		-		-			
นักเรียนหญิง	17. HPV (1 dose)		-		-			
นักเรียน ป.6	18. dT (10 doses)		-		-			
หญิงตั้งครรภ์	19. dT (10 doses)		-		-			
	20. Influenza (1 dose)		-		-			
	21. aP (1 dose)		-		-			
คลินิกวัคซีนผู้ใหญ่	22. dT (10 doses)		-		-			
	23. MR (นศ.ทางการแพทย์		-		-			
	24. HB (บุคลากรทางการแพทย์และ		-		-			

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ตำแหน่ง .....

หมายเหตุ หน่วยบริการประมาณการกลุ่มเป้าหมายในการเบิกวัคซีนตามชนิดและขนาดบรรจุของวัคซีนตามที่คลังวัคซีนโรงพยาบาลได้รับการจัดสรร

ภาคผนวก 2 ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลการได้รับวัคซีนในสมุดสุภาพแม่และเด็ก

[redacted]

ส่วนที่ 1

[redacted]

ครรภ์ที่ .....ประจำเดือนครั้งสุดท้าย ..... คะเนกำหนดการคลอด .....
ก่อนตั้งครรภ์น้ำหนัก .....ก.ก. ส่วนสูง ..... ซ.ม. BMI. ก่อนการตั้งครรภ์ .....
เคยผ่าตัดคลอด .....ครั้ง จำนวนบุตรที่มีชีวิต .....คน บุตรคนสุดท้าย อายุ .....ปี ..... เดือน

[redacted]

[redacted]	[redacted]		[redacted]	
	ครั้งที่ 1 วดป	ครั้งที่ 2 วดป	ครั้งที่ 1 วดป	ครั้งที่ 2 วดป .....
Blood gr/Rh				
Hct/Hb				
OF/MCV, MCH				
DCIP				
Hb typing				
PCR				
ไวรัสตับอักเสบ บี				
ซิฟิลิส				
ตรวจหาเชื้อเอช ไอ วี				
☐ คัดกรองดาวน์ซินโดรม ☐ ไม่ได้คัดกรองดาวน์ซินโดรม	☐ เสี่ยงสูง ☐ เจาะน้ำคร่ำ ผล ..... ☐ เสี่ยงต่ำ ☐ อื่นๆ			
ผลตรวจอื่นๆ				

การให้คำปรึกษาแบบคู่ ☐ ได้รับก่อนตรวจเลือด วันที่ .....
☐ ได้รับหลังตรวจเลือด วันที่ .....
การเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ ☐ ครั้งที่ 1 เมื่ออายุครรภ์ ..... สัปดาห์
☐ ครั้งที่ 2 เมื่ออายุครรภ์ ..... สัปดาห์

[redacted]

ก่อนตั้งครรภ์เคยฉีดวัคซีน ..... ครั้ง ครั้งสุดท้าย วันที่ .....
ในระหว่างตั้งครรภ์
◉ ฉีดวัคซีน ครั้งที่ 1 วันที่ 4 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.25 67 (aP)
ครั้งที่ 2 วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.25 .....
ครั้งที่ 3 วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.25 .....
○ เข็มกระตุ้น วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.25 .....
○ ไม่ได้ฉีดวัคซีนในครรภ์นี้ เพราะได้รับ ครบ 3 เข็ม หรือ เข็มกระตุ้นไม่เกิน 10 ปี

[redacted]

○ ฉีดวัคซีน 1 ครั้ง เมื่ออายุครรภ์ 4 เดือนขึ้นไป วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.25 .....

[redacted]

ภาคผนวก 3 ตัวอย่างทะเบียนติดตามการได้รับวัคซีนไอกรน ในหญิงตั้งครรภ์

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	อายุ (ปี)	LMP	EDC	การได้รับวัคซีนที่มีส่วนประกอบของไอกรน		อายุครรภ์ที่ได้รับวัคซีน (สัปดาห์)*
					ชนิดวัคซีน	วันที่ได้รับวัคซีน	
หมู่ที่ 3							
1	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	aP	ว/ด/ป	27
2	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	aP	ว/ด/ป	27
3	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	aP	ว/ด/ป	28
4	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	Tdap	ว/ด/ป	29
5	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	aP	ว/ด/ป	27
6	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	aP	ว/ด/ป	30
7	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	aP	ว/ด/ป	28
8	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	TdaP	ว/ด/ป	28
9	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	aP	ว/ด/ป	28
10	XXXXX XXXXX	XX	ว/ด/ป	ว/ด/ป	aP	ว/ด/ป	27

ภาคผนวก 4 เอกสารกำกับยา (ภาษาไทย) Pertagen®

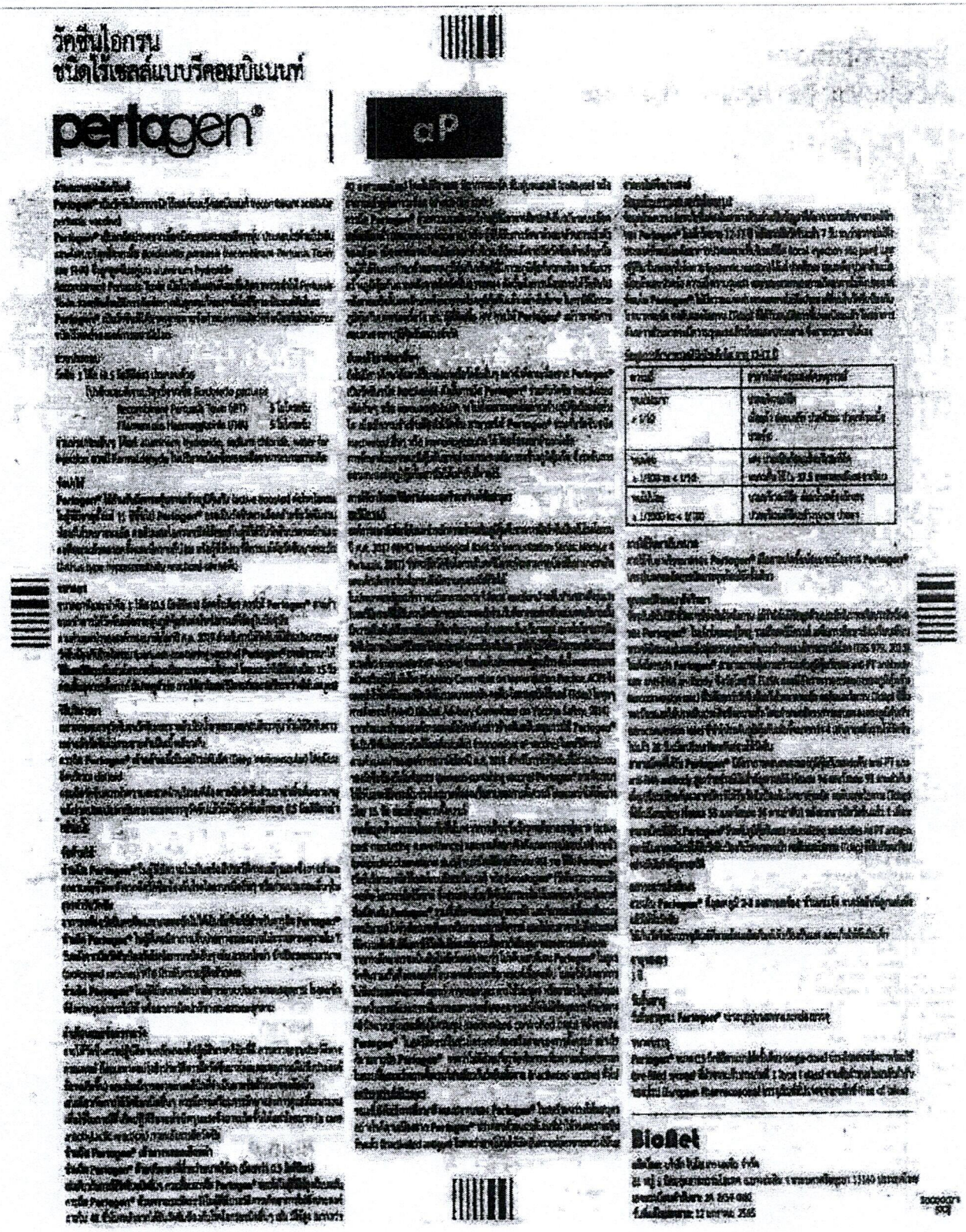

วัคซีนไอกรน
ชนิดไร้เซลล์แบบบริสุทธิ์

pertagen®

aP

Biofet

ภาคผนวก 5 รายละเอียดบรรจุภัณฑ์วัคซีน aP ชื่อทางการค้า Pertagen®

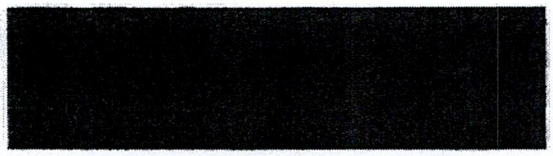

ด้านหน้า

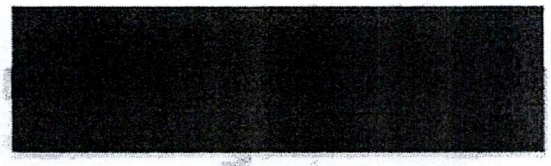

ด้านหลัง

ด้านล่าง

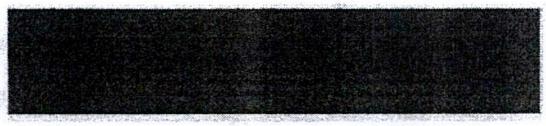

ด้านบน

ด้านข้างซ้าย

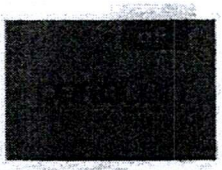

ด้านข้างขวา

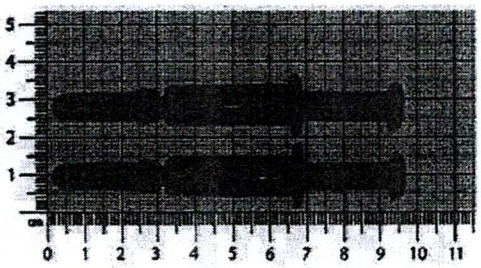

ภาพผลิตภัณฑ์

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๔๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอแจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๔๑๐.๑๒/ว ๒๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ได้รับแจ้งจากกระทรวงสาธารณสุขว่า คณะอนุกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศ แนะนำให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ เข็ม ทุกการตั้งครรภ์ เพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันต่อโรคไอกรนจากแม่สู่ลูก ส่งผลต่อการป้องกันโรคไอกรนในเด็กทารกที่ยังไม่สามารถรับวัคซีนตามเกณฑ์ที่กำหนด และประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง ประกาศขอบเขตของบริการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ระบุให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ จำนวน ๑ ครั้ง ถือเป็นสิทธิประโยชน์ของหญิงตั้งครรภ์ที่ต้องได้รับ กระทรวงสาธารณสุขจึงขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยแจ้งแนวทางการให้วัคซีนป้องกันโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ ตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความสอดคล้องและมีประสิทธิภาพ

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามแนวทางการให้วัคซีนโรคไอกรนชนิดไร้เซลล์ (aP) ในหญิงตั้งครรภ์ มีความถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ประกอบกับกระทรวงสาธารณสุขได้แจ้งให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัดและอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการตามประเด็นข้างต้นเรียบร้อยแล้ว กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้จังหวัดเน้นย้ำสถานพยาบาลหรือหน่วยบริการในระดับพื้นที่ให้ความร่วมมือและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ทาง QR CODE ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๙

Change For Good กระทรวงมหาดไทย
บำบัดทุกข์ บำรุงสุข